

samdómendunum Eggert Kristjánssyni og Guðmundi Skaftasyni, löggiltum endurskoðendum.

Dómsorð:

Stefndi Finnbjörn Þorvaldsson skal vera sýkn af kröfum stefnanda, Harðar Ólafssonar f. h. Grand Metropolitan Hotels Ltd., í máli þessu, en málskostnaður þeirra í milli fellur niður.

Stefndu Ólafur Finsen, Hilmar Bendtsen, Birgir Ágústsson og Ferðaskrifstofan Saga greiði in solidum stefnanda, Herði Ólafssyni hæstaréttarlögmanni f. h. Grand Metropolitan Hotels Ltd., £758.11 með 7% ársvöxtum frá 1. janúar 1969 til 16. maí 1973 og með 9% ársvöxtum frá þeim degi til greiðsludags og kr. 45.000 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Mánudaginn 5. mars 1979.

Nr. 36/1979. **Ákærvaldið**
 gegn
Halldóri Erni Magnússyni.

Kærumál. Kyrrsetning samkv. 144. gr. laga nr. 74/1974.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Ármann Snævarr, Björn Sveinbjörnsson og Logi Einarsson.

Varnaraðili hefur skotið úrskurði sakadóms Reykjavíkur 21. febrúar 1979 til Hæstaréttar með kæru 23. s. m., er barsi Hæstarétti 26. s. m. Samkvæmt gögnum máls var úrskurðurinn birtur varnaraðilja 22. s. m.

Eigi hefur borist sérstök greinargerð til Hæstaréttar af hálfu varnaraðilja, en ætla verður, að úrskurðurinn sé kærður í því skyni, að hann verði felldur úr gildi.

Ríkissaksóknari hefur ritað greinargerð í málinu og krafist staðfestingar hins kærða úrskurðar.

Framangreindur úrskurður er kæránlegur með stoð í 1. tl. 172. gr. laga nr. 74/1974.

Skilja verður hinn kærða úrskurð svo, að með honum hafi rannsóknardómari í máli varnaraðilja markað sér þa stefnu fyrir sitt leyti, að hann muni leita eftir kyrrsetningu hjá yfirborgarfégeta á eignum varnaraðilja, sbr. 144. gr. laga nr. 74/1974, til tryggingar væntanlegri skaðabótakröfu og sakarkostnaði, svo sem nánar greinir í úrskurðinum. Eigi eru efni til að hrinda hinum kærða úrskurði svo skýrðum sem að framan greinir.

D ó m s o r ð:

Heimilt er, að leitað verði eftir því af hálfu sakadóms Reykjavíkur samkvæmt framanrituðu, að kyrrsettar verði eignir varnaraðilja til tryggingar greiðslu skaðabóta, er greinir í hinum kærða úrskurði, svo og vegna greiðslu sakarkostnaðar.

Úrskurður sakadóms Reykjavíkur 21. febrúar 1979.

Ár 1979, miðvikudaginn 21. febrúar, er á dómþingi sakadóms Reykjavíkur, sem háð er að Borgartúni 7 af Ágúst Jónssyni fulltrúa, kveðinn upp úrskurður þessi.

Málavextir.

Hinn 1. desember 1978 barst rannsóknarlögreglu ríkisins kæra frá bandaríska varnarliðinu á Keflavíkurflugvelli vegna ætlaðs misferlis við innflutning og sölu á hjólborðum frá Hjólbarðasölunni s/f til varnarliðsins frá því í október 1976. Í kærunni var talið, að 1788 hjólbarðar, sem varnarliðið hafði greitt fyrir, hefðu ekki verið afhentir og sé andvirði þeirra \$ 153.252.00.

Við rannsókn máls þessa hafa 5 menn, þ. á m. kærði Halldór Örn Magnússon, Kríuhólum 2, Reykjavík, viðurkennt að hafa átt þátt í því, að varnarliðið greiddi fyrir hjólbarða, sem það fékk aldrei, með því m. a. að panta og kvitta fyrir móttöku á hjólborðum, sem aldrei bárust varnarliðinu, og rangfæra bókhald. Ágóðanum skiptu þeir síðan á milli sín.

Yfirheyrslur yfir mönnunum 5 hafa ekki leitt í ljós, hve háa fjárhæð þeir hafa komist yfir á framangreindan hátt né hve mikið hver fékk í sinn hlut. Samkvæmt yfirliti, sem RLR hefur

gert og byggt er á hjólbarða- og hjólbarðaslangnapöntunum varnarliðsins frá 13. sept. 1976 til 27. okt. 1978 og tollpappírur yfir hjólbarða og hjólbarðaslöngur, sem varnarliðinu hafa borist, hefur varnarliðið greitt \$ 448.319.66, en þar af hafa vörur að verðmæti \$ 159.651.96 ekki komið fram.

Örn Höskuldsson héraðsdómslögmaður, lögmaður varnarliðsins í máli þessu, ritaði RLR bréf hinn 13. febrúar sl. og óskaði eftir, að rannsóknarlögreglan færi fram á við sakadóm Reykjavíkur, að gert yrði löghald í eignum kærðu til tryggingar greiðslu skaðabóta til varnarliðsins. Taldi lögmaðurinn misferli kærðu nema a. m. k. \$ 155.000.00, eða 50.111.500 krónum miðað við gengi bandaríkjadals þann 13. febrúar.

Þann 14. febrúar var á dómþingi sakadóms Reykjavíkur lögð fram krafa RLR um kyrrsetningu á eignum hinna 5 kærðu til tryggingar greiðslu sakarkostnaðar og skaðabóta, sbr. 144. gr. laga 74/1974. Ekki er í kröfunni greind sú fjárhæð, sem kyrrsetningunni er ætlað að tryggja greiðslu á, en vitnað til þeirrar fjárhæðar, sem í kæru varnarliðsins getur.

Hinn 15. febrúar sendi dómariinn yfirborgarfégetanum í Reykjavík endurrit af þinghaldinu 14. febrúar ásamt kröfu RLR og öðrum gögnum málsins og óskaði eftir, að eignir kærða yrðu kyrrsettar.

Í símtali við fulltrúa yfirborgarfégeta hinn 16. febrúar var lagt fyrir hann að fresta framkvæmd kyrrsetningarinnar, enda taldi dómariinn þá rétt, að krafa RLR yrði borin undir kærða og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana.

Kærði kom fyrir dóminn hinn 19. þ. m. og mótmælti kyrrsetningarkröfunni.

Rannsókn á ætluðu misferli kærðu er ólokið, og enn er ekki ljóst, hve háa fjárhæð þeir hafa komist yfir hjá varnarliðinu, en samkvæmt gögnum málsins virðist vera um verulega fjárhæð að ræða. Þykir því rétt að verða við kröfu RLR um kyrrsetningu á eignum kærða til tryggingar greiðslu skaðabóta.

Kærðu stóðu saman að margnefndu misferli með vitund um aðild hver annars. Af gögnum málsins má ætla, að um raðbrot sé að ræða, sem virt muni verða sem eind. Ekki er ljóst, hve mikið hver hinna kærðu fékk í sinn hlut. Verður því að miða við, að þeir beri ábyrgð in solidum á tjóni því, sem ætla má, að varnarliðið hafi beðið af háttsemi þeirra.

Eftir atvikum þykir ekki rétt að miða þá fjárhæð, sem kyrrsetningunni er ætlað að tryggja greiðslur á, við hærri fjárhæð

en þá, er lögmaður varnarliðsins greinir í bréfi sínu til RLR, þ. e. \$ 155.000.00, eða kr. 50.111.500.

Ætla má, að til málshöfðunar gegn kærðu komi að rannsókn málsins lokinni, en óvíst er, hver sakarkostnaður í máli þeirra kann að verða. Þykir á þessu stigi málsins ekki óvarlegt að ætla, að hann kunni að nema kr. 500.000 á hvern kærðu, og þykir því rétt að verða við kröfu um kyrrsetningu á eignum kærða til tryggingar greiðslu sakarkostnaðar að því marki.

Með hliðsjón af framansögðu og með vísan til 144. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála ber því að ákveða, að kyrrsetja skuli eignir kærða Halldórs Arnar Magnússonar til tryggingar greiðslu sakarkostnaðar og skaðabóta til varnarliðs Bandaríkjanna á Keflavíkurflugvelli, samtals að fjárhæð kr. 50.611.500.

Yfirborgarfógetanum í Reykjavík er falin framkvæmd úrskurðar þessa.

Úrskurðarorð:

Kyrrsetja skal eignir kærða Halldórs Arnar Magnússonar, Kríuhólum 2, Reykjavík, til tryggingar 50.611.500 króna greiðslu sakarkostnaðar og skaðabóta til varnarliðs Bandaríkjanna á Keflavíkurflugvelli.

Yfirborgarfógetanum í Reykjavík er falin framkvæmd úrskurðar þessa.

Mánudaginn 5. mars 1979.

Nr. 37/1979. **Ákærvaldið**

gegn

Þorvaldi Bergmann Björnssyni.

Kærumál. Kyrrsetning samkv. 144. gr. laga nr. 74/1974.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Ármann Snævarr, Björn Sveinbjörnsson og Logi Einarsson.

Varnaraðili hefur skotið úrskurði sakadóms Reykjavíkur 21. febrúar 1979 til Hæstaréttar með kæru 23. s. m., er barst